

בעזה ובלבנון: נחישות היא המפתח

written by מאיר בן שבת | 20.02.2025

השבתם לישראל של החטופים החללים צריכה להחזיר את העולם לשבעה באוקטובר. להזכיר למי שביקש לשכוח את עמלק בן זמננו, שלא חס על זקן וטף, ולחדש אצלנו בישראל את השבועה השקטה שנשבענו: לא נשכח ולא נסלח.

שערי הגהינום עוד לא נפתחו על חמאס. ההיפך מכך, הפסקת-האש והתמורות בעקבות "עסקת החטופים" חידשו בארגון הטרור את התקווה שהמלחמה הזו תסתיים כמו עוד סבב. המסר מצידם לאוכלוסייה ולמדינות "המתווכות" הוא פשוט: חמאס כאן כדי להישאר.

בימים האחרונים, בעקבות הלחץ שיצר פרסומה של "תכנית טראמפ" ניכרת תכונה מצד מדינות ערב לגיבוש יוזמה חלופית לכך. תכנית, שבה לחמאס לא יהיה תפקיד בניהול האזרחי של עזה. ארגון הטרור, שביטחונו גבר לאחר הפסקת האש, הציג שני עקרונות בעמדתו לגבי עתיד עזה. האחד- ניהול הרצועה הוא עניין פלסטיני פנימי ומצריך "הסכמה לאומית". השני- "ההתנגדות המזוינת לכיבוש הישראלי היא זכות של כל העם הפלסטיני על כל האדמה הפלסטינית ולא רק זכותה של חמאס"- במילים אחרות: לשיטתו של חמאס, הוא גורם הכוח המרכזי ברצועה ויש לסכם עימו ולא מעליו את הניהול של עזה. בכל מקרה, הוא מבהיר, לא יהיה פירוז, לא ברצועה ולא במקום אחר!!

הנחיית שר הביטחון להקים מנהלת להגירה מרצון של תושבי עזה ולתיאום המהלכים הקשורים בתכנית טראמפ, היא חלק מהתשובה הראויה לכך וגם ליוזמה הערבית המתגבשת. דרישת המינימום שעליה ישראל אינה יכולה להתפשר היא פירוז הרצועה מיכולות צבאיות ומיטוט שלטון חמאס. את הזעם בעקבות מראות החללים החטופים יש לנתב למקום אחד: להכרית את הרשע!

המבחן האמיתי של ישראל בלבנון מתחיל כעת-

מבחנה האמיתי של המדיניות הישראלית בזירה הצפונית, התחיל השבוע, עם יציאת כוחות צה"ל משטחה של לבנון (פרט לחמש הנקודות שבהן נמשכת הנוכחות בהתאם לסיכום עם הממשל האמריקני).

פרק הלחימה הנוכחי במאבק הממושך עם חיזבאללה, מסתיים אמנם בהישגים דרמטיים של ישראל, אך מה שיקבע מתי וכיצד יתרחש העימות הבא, הוא האופן שבו היא תתנהל במערכה שכבר מתפתחת: המערכה למניעת התחמשותו והתבססותו מחדש של ארגון הטרור השיעי.

חיזבאללה יוצא מהמלחמה כשהוא פצוע ומוכה, לאחר שהקריב את נסראללה ואת הפיקוד הבכיר שלו על המזבח שסינואר בנה, ובלי יכולות ונכסים מבצעיים שבהקמתם השקיע מאמצים רבים לאורך שנים.

שליטתו המוחלטת ברצועת הגבול שבדרום לבנון הופקעה מידי (לפחות באופן זמני) וחמור מכל בעיניו ² הוא איבד את מעמדו הייחודי ואת יוקרתו. התדמית שיצר לעצמו של הבריון השכונתי שמכתיב את כללי-המשחק ומאיים על כל סובביו, ספגה מכה קשה.

איראן וסוריה שפרסו עליו את חסותן ובה בעת השתמשו בו להרתעת יריביהן, כבר אינן אותן המדינות מהימים הראשונים של המלחמה. בטהראן ³ לא יכולים עוד לתלות בו תקוות שיצליח לשתק ולהניא את ישראל מפעולות יזומות נגד הרפובליקה האסלאמית, ואפילו בחמאס יתקשו לסמוך על הבטחותיו, לאחר שלמרות הצהרותיו, פרש מהלחימה בזמן שהיא עדיין נמשכת בעזה.

המיתוג שבחר לעצמו כ"מגן-לבנון" הפך ללעג ולקלס, תמונות חלליו הרבים מקשטות את צידי הכבישים, תושבי הכפרים בדרום מוכים בהלם מהיקף ההרס, חוששים להיזרק למציאות ללא פתרונות שיקום, הצהרות מנהיגיו נטולות אנרגיה והפוליטיקאים הלבנוניים שכפפו ראשם בהכנעה מול דמותו המאיימת, מחציפים פנים.

הפער בין דברי הרהב של נסראללה ושותפיו לבין הביצועים שהפגינו אנשי הארגון במלחמה, ממשיך להביך את תומכיו. העלבון חד וצורב.

תיאור זה לא נכתב כדי לפאר את הישגי צה"ל ומערכת הביטחון (שבהחלט ראויים לשבח) וגם לא כדי להעצים את מבוכת האויב, אלא כדי להצביע על התחושות בחיזבאללה, שימשיך להזין את המוטיבציה ואת האנרגיות בהנהגת הארגון.

כגודל הפגיעה והמבוכה כך עוצמת הרצון שיבער בהם, להתבסס מחדש, לשקם את מערכי הארגון, ולהתכונן להזדמנות המתאימה שבה יוכלו להשיב את כבודו האבוד על גבה של ישראל.

ההתמודדות עם המאמצים שחיזבאללה ינקוט כדי להתחמש ולהתעצם, מציבה אתגר ממשי לישראל. קל להצהיר כי "מה שהיה לא יהיה", אך כשצה"ל אינו נוכח בשטח, כל "הפרה" מצד חיזבאללה תעורר התלבטות אם וכיצד להגיב.

הודעת דובר צה"ל השבוע, בעקבות חיסולו בתקיפה מהאוויר של "מחבל מרכזי ביחידה האווירית של חיזבאללה במרחב דרום לבנון" ⁴ מרמזת על גודל האתגר.

לפי נוסח ההודעה, התקיפה בוצעה לאחר שהמחבל "הפר באופן חוזר ונשנה את הבנות ההסדר בין ישראל ללבנון במהלך השבועות האחרונים, לרבות מעורבותו בהובלת שיגורים של כלי טיס בלתי מאוישים לעבר שטח מדינת ישראל". במישור העקרוני ומבלי להכיר את פרטיו של המקרה המדובר, לא בטוח שנכון להפגין סבלנות כפי שדווח כאן. ביחוד לא בשלב שבו כללי המשחק מתעצבים דרך התנהגות הצדדים.

חיזבאללה יעמיד את ישראל במבחנים קשים. הוא ינהל את פעילותו במסווה אזרחי, בחסות האוכלוסייה ותוך ניצול המאמצים ההומניטאריים. הוא ינסה להרגיל את ישראל להשלים את התבססותו: במנות קטנות, בלי להתריס ובזמנים שבהם יהיה לישראל עניין מיוחד לשמר את

השקט.

החשש מפני התלקחות מחודשת בגלל מחירה המדיניים, הביטחוניים והכלכליים, יחד עם לחצים, פיתויים ושיקולים הנוגעים לסדר העדיפות הלאומי, עלולים להוביל את מקבלי ההחלטות בישראל להעדיף את השקט על פני האינטרס למנוע התחמשות.

ההחלטה הישראלית להמשיך להחזיק מוצבים בלבנון היא חשובה, גם כדי לשמר מנוף לחץ על לבנון לממש את התחייבותה להסיג את חיזבאללה צפונית לליטני, אבל חשובה מכך היא המדיניות שישראל תממש בפועל ביחס להפרות. נכון לקבוע כללים נוקשים ולגבות את כוחותינו כדי שלא יהססו בפעילותם. על המפקדים לדעת כי ישראל ² ההנהגה והציבור ² מוכנים ליטול את הסיכונים להסלמה כתוצאה מתגובה נחושה ובלבד שלא לחזור להכלה.

מאחר שהמאבק בהתעצמות צפוי להיות חלק משגרת חיינו לאורך זמן וכדי שלא ידרדר אל תחתית סולם העדיפויות, ראוי שוועדת החוץ והביטחון תקיים על כך פיקוח שיטתי, תוודא הקצאה קבועה של משאבי איסוף למשימה זו ותדרוש דיווח שוטף של מערכת הביטחון על המצב בתחום הזה.

ולבסוף, על הדרג המדיני והצבאי להניח כי חיזבאללה, במסגרת מאמציו להשיב את יוקרתו, ינקוט תחבולות וינסה להפתיע את ישראל. קשה לדעת מתי זה יקרה, אך זו ההנחה שצריכה לעמוד בבסיס תוכניות ההגנה וההתקפה של צה"ל. הטמעתה והתנהגות לאורה גם בתקופות של שקט, הן אתגר פיקודי ומנהיגותי ולקח מחויב המציאות.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 21.02.2025.